

Kerkdienst Janskerk: 10 juni 2018

Thema: Cyclus Pelgrimeren 'van binnen naar buiten'.

Lezing: Mattheus 4: 23 – 25 en Psalm 130

Voorganger: Thea Peereboom

Overweging

Laat ons vandaag mentaal bewegen:

van binnen naar buiten, van buiten naar binnen, duikelend zijwaarts, met sprongen op en neer, omlaag, omhoog.

Over, onder en door obstakels heen.

Toen ik begon met de studie theologie en ik boeken moest lezen waarvan de inhoud voor mij nog heel ver weg stond, vroeg ik mijn docent 'systematische theologie' hoe ik toch die teksten moest begrijpen als ik steeds maar weer viel over het woord 'God'. Wat moest ik toch met die God aan, waar ik me geen raad mee wist!

Hij gaf mij een antwoord waar ik nu nog steeds veel aan heb. Hij zei mij: 'overal waar je het woordje God tegenkomt, streep dit woord door, doe alsof het er niet staat en kijk dan naar de beweging die de tekst maakt.

Dit heb ik gedaan. Je kunt het nog terugvinden in dat studieboek van mij. Overal is het woordje God weggestreept. En wat ik leerde was, dat er in teksten bewegingen waren waar te nemen. Bewegingen van benarde, gesloten situaties naar opheldering.

Van bekrompenheid, geslotenheid naar ruimte en uitzicht zonder oordelen. Van ondergeschiktheid naar zelfbeschikking,

van onderdrukking naar bevrijding. Van donker naar licht.

Ik leerde om me niet blind te staren op God, maar goed te zien wat er in - en met de Naam op gang werd gezet.

En ik leerde bewegingen zien die de dynamiek van 'leven' weerspiegelen, in het klein en groot.

En ik zag dat de grondtoon van al die bewegingen, in verhalen en teksten, uiteindelijk gericht waren op het elimineren van obstakels..... vrijheid tegemoet. Zonder ketenen, zonder slavernij, zonder kwaad en oordelen. Een leven waar vrede, recht en liefde het voor het zeggen hebben.

In de voorbereidingsgroep zagen wij ook al dat soort bewegingen in de teksten die voor vandaag op de rol staan.

In de verzen van Mattheus is het Jezus die rondtrekt en genezing brengt op allerlei niveaus. Jezus treedt naar buiten, waar hij in de gebroken wereld verlichting brengt. Mensen ontvangen door zijn optreden weer perspectief.

Aan onze tekst vooraf is Jezus in de woestijn. Daar gaat hij, na bezinning en vasten, confrontaties aan met de satan. Hierdoor wordt zijn binnenwereld flink opgeschud. Doordat hij zich met satanische obstakels moet uitzetten, wordt dat waar hij voor staat en wie hij wil zijn, gedegen in de verf gezet.

In de tekst die wij lezen, en waar wij over zongen komt zijn kern dan tot uiting.

'Hij ging van stad tot stad, hij sprak: tot u ben ik gezonden, voor zieken en gezonden.....'.

Samenvattend: wij zagen de beweging van woestijn en innerlijk gevecht..... naar liefdevolle praktijken.

Van binnen naar buiten dus.

In al die Bijbelse verhalen zijn dus veel bewegingen te destilleren. Het gaat dan ook over mensen die zoeken 'zich te verhouden met de veranderende wereld om hen heen'. Geschiedenissen van mensen met een grote zeggingskracht. Zo ook onze eigen geschiedenis, ons levensverhaalverhaal, en de zeggingskracht die daar uit spreekt.

De weg die wij tot nu toe zijn gegaan.

Op de voorkant van uw liturgie is een labyrint afgedrukt. Het labyrint is symbool van de levensweg.

De weg waarlangs je kunt gaan symboliseert onze innerlijke- en uiterlijke levensreis. En tijdens die reis laat het labyrint wendingen, bewegingen zien, naar binnen en naar buiten.

Wendingen die wij ook in ons leven kennen.

We kunnen de weg in het labyrint met onze vinger volgen en even verwijlen op een hoek, stil staan met de vinger bij een wending.

.....stilstaan bij de plek waar we werden opgehouden door het een of 't ander. We nemen de beweging waar die in ons leven was en is.

Waar ging het heen, waar was de beweging zoek, en dat obstakel.....

Uiteindelijk, door wendingen en zoektochten, door het aan te durven om ook in het leven verliezen aan te gaan, gaat de weg verder. Soms heb je geen andere keus, moet je delen van je leven loslaten, wordt je bij wijze van spreken 'afgepeld'.

Ik denk aan een Mevr. bij mij in het verpleeghuis die een bijzonder lang sterfbed had. Was zij eerst zo verzot op lezen, op een gegeven moment kon zij niets meer zien. En toen ik eens naast haar zittend verzuchtte, dat dit laatste stukje wel een hele lange weg voor haar was, antwoordde zij mij: 'maar ik heb ook een heel lang leven gehad!' Ondanks dat zij veel moest prijsgeven waaraan zij zo gehecht was kon zij steeds weer nieuwe veerkracht ontdekken.

Het is net als de graankorrel die in de donkere vochtige aarde de schil rond de korrel verliest. Door dit verlies kan er weer nieuw leven ontkiemen. Door het loslaten, doordat er dingen in ons leven afbreken kunnen we terugveren en nieuwe kracht ontdekken. Om uiteindelijk, net als de graankorrel nieuw licht te vinden.

Als dit geen loutering is.....

Verdwalen, zoals in 'n doolhof, kan je in het labyrint niet. Uiteindelijk kom je in het labyrint bij de sacrale kern. Dit kan een inzicht zijn, het kan wijsheid vertonen, liefde uitstralen.

En als je bij de kern bent gekomen is er maar één weg om er weer uit te komen.

Onze levensreis wordt door het labyrint gesymboliseerd.

Een levensreis met bezinning, contemplatie en ons gaan en staan.

Van binnen naar buiten, en van buiten naar binnen om te komen tot de vrede en gerechtigheid in liefde die als een droomsluier om ons heen mag zijn.

Palm 130 nodigt ons uit om naar binnen te kijken, ons te bezinnen op de beweging die van de Naam uitgaat.

De beweging is die 'van bevrijding' door 'de Naam' van alles wat beklemt, ons onvrij maakt, ons vasthoudt.

Het is de beweging van 'de Naam' die zonden vergeeft.

Zonde.. is dat, wanneer wij onszelf niet tot ons recht laten komen. Of wanneer wij de ander niet tot zijn/haar recht laten komen.

Deze beweging van 'vergeving en bevrijding' wordt ingezet door de Naam. Duisternis wijkt en je krijgt de wereld weer terug,.... je mag weer verder leven.

Door deze vergeving en bevrijding wordt diep ontzag voor de Naam gewekt en wij krijgen enig besef van wie Hij is.

Daarom staat er in de Psalm zo poëtisch geschreven:

Ik wacht op de Heer, ik wacht met heel mijn ziel, ik hoop op zijn woord. Mijn ziel ziet uit naar de heer, meer dan wachters naar de morgen, wachters naar de morgen.

Het is een kort lied over een lange nacht van de ziel.

Uit de diepten van binnen ving het aan.

De psalm eindigt ermee dat wij, die leven naar de Thora, bevrijdt mogen zijn van alles wat beklemt.

Laten wij daarom geïnspireerd naar buiten en naar binen gaan en weer naar buiten..... gaan om te komen tot de vrede en gerechtigheid in liefde, die als een droomsluier om ons en om de wereld heen mag zijn.